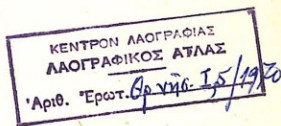

5
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

A!
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

20-12-1969/20-2-1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις).... *Βάρος*.....
 (παλαιότερον ὄνομα : ... *Βάρους* ...), Ἐπαρχίας ... *Λήμνου* ...
 Νομοῦ ... *Α. ἐ. β. β. οὐ*
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος *Πανῆλος*
 ... *Κοιτῆλης* ... ἐπάγγελμα ... *Διδασκαλός* ...
 Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις ... *Βάρος - Λήμνου* ...
 Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον .. (5) ... *ἡμεῖς* ...
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
 α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον *Αναστασία Χαρολάμης* ...
 ... *Τσικάρη* ...
 ἡλικία ... *69* ... γραμματικαὶ γνώσεις ... *Δημοτικαὶ* ...
 ... τόπος καταγωγῆς ... *Βάρος* ...
 ... *ΛΗΜΝΟΥ* ...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΟΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
 βοσκήν ποιμνίων ; *Αἰ. ὄρεα καὶ περὶοχαὶ διὰ βοσκῆς,*
Αἰ. πεδινὰ περὶοχαὶ διὰ σποράν καὶ βοσκῆς.
 Ὑπῆρχον αὐταὶ χωρίσται ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
 ματα ; *Ἐνηλλάσσοντο.*
- 2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
 δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
 π.χ. Τούρκους) γ) εἰς Κοινότητας δ) εἰς μονὰς κλπ.
 ... *Δημότας κοινότητος Βάρους.*
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
 γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
 του ; ... *Διανέμεται διὰ τῶν θυγατρ. αἰ. τῶν*
ἄνδρ., διὰ τῶν Ἀρρενας μετὰ δάνατον συνκρίσας.

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ;

Συγχρόνως... εἰς... ἀμφοτέρας...

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; *Ναι*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ με ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

ὡς... ἄτομα

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακατόροι κλπ.) *μικαϊφῆδες* Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ...

Νομοκνῆται

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα ;) ... *ὡς... εἶδος*

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὰ θερίσματα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομισθίον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ;

Ἐχρησιμοποιοῦντο... γυναῖκες... καὶ... ἄνδρες... τὰ χωριῶν.

Ἐποχικῶς... με... ἀμοιβὴν... ὡς... χρήμα.

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;

Παρακί... με... μνηστῶν... μεθόν.

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπῆγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; ... *ὡς... τὰς... γεωργίας... ἀσχολίας... τῶν... κτλ.*

Ἐλάττωται... μετὰ... ἀνάγκην.

β) Ἐπῆγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται... *Ναι*... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρამατευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ;

Ναι

δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;

..... Με ζωϊκὴν κόπρον καὶ ἐλάχεια.....
..... λιπάσματα:.....
.....
.....

2) Πότε ἐγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; τοῦ 1920 περίπου.....

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; τοῦ σιδηροῦ ἄροτροῦ ἀπὸ τοῦ 1913 αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ ἀπὸ τοῦ 1960.....

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτῆματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; τοῦ καλὸν διόλου καὶ ἀπὸ τοῦ καλὸν.....

..... σκευάζετο τοῦ καλὸν καὶ ἀπὸ τοῦ καλὸν.....

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρον μετὰ τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1... ἄροτρον... 4... καλὸν... 7... ῥόδα... 10.....

2... ῥόδα... 5... ἄροτρον... 8.....

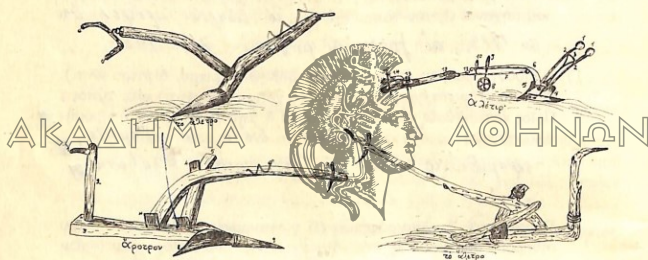
3... ἄροτρον... 6... ἄροτρον... 9... (ἄροτρον καὶ ἄροτρον 1)

2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρῆσει;) 1958.....

3) Μηχανὴ θερισμοῦ 1964.....

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν).....1964
- 5) Μηχανή ἀλωνισμού1962
- στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρονοἱ ἀγετράδες.....
-
-
- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

- 3) Ὑπογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾷται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. Ἀγετράδες	6.	ἐνέ	11.
2. Κροτίδα	7.	Κράλα	12.
3. Γούλι	8.	Σοάθην	13.
4. Μοῦλι	9.		14.
5. Μοῦντζα	10.		15.

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(ἴδτε ἐν τῇ 2) (ὡς ἔχει)

(Ἐὰν ὑπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησην).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς
διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὄλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιδῶν ; δηλ. τῶν
χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφή-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν
εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

... ὁ χρυμοποιεμένης. ὕνιες. ὕνιον. ... ἦναι. ἔμειος. κ.ε.
... τὸν. παρτιμῶν. ἐκ. διὰ τὸν. (2).

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;.....

ὡς. διὰ. παρτιμῶν. ἐκ. διὰ.

- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου;.....

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαί κλπ.).....

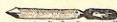
... Πριόνι, βελανῖνι, ἀρίδα, βελανῖνι, ...
... ξυλοφάει... (ἢ β. β. ἀρνάρι (3) βελανῖνι).

πριόνι

ἀρίδα

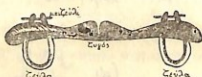
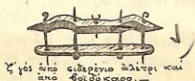

ρινι ἢ ξυλοφαί (ἀρνάρι)

8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζεугάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *Β. ο. ε. ε. ... ἐν νηδῶς.*

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; *2. 7. α. α.*

9) Διὰ τὸ ζεугάρισμα με δύο ζῶα ἢ το (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;
..... *Μ. ε. καὶ βόδια καὶ.*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεῦλες, πιζεύλια κλπ.). *ὀνομασία μέρους ... 7. α. α. ε. ε. ... καὶ αὐτοῦ.*

7. α. α. ε. ε. ... 7. α. α. ε. ε. ... 7. α. α. ε. ε. ...

10) Σχεδιάσατε ἰδιαιτέρως τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

..... *7. α. α. ε. ε. ... 7. α. α. ε. ε. ...*

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). *τα ... Μ. ο. ε. ε. ... 7. α. α. ε. ε. ... 7. α. α. ε. ε. ...*

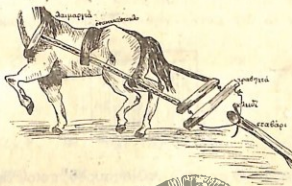
7. α. α. ε. ε. ... 7. α. α. ε. ε. ... 7. α. α. ε. ε. ...

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου ; *Μ. ο. α. 1922*

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζεψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;
..... *Μ. ε. ... χαμνῶνα ... (7. α. α. ε. ε. ... 7. α. α. ε. ε. ...)*

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
την ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ τὰ προσδεθῆναι
εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον.....

Ὁμοίως αὖτε παρακλήτω ἐκτελεσθῆναι.

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποιος ὄργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον): 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος), 2) γυναίκα, 3) ὑπηρετὴς. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνθεῖα εἰς τὸν τόπον σας

Ο Ζηνοβίανος τον άρρεν
(ιδε εν άρρεν 748. Γουρρε.)

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερώς, πώς γίνεται το ζεύξιμον των βοδιών (ἡ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν). *ἀρνεύε... πρ. 7^η 2^η 3^η 4^η 5^η 6^η...*

ταμὸν τὴν ζωὴν καὶ ἐν ψυχῇ, διὰ τὸν ὅποιον προέδωκεν
τὸ πᾶν τὸν αἰῶνα. Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, καὶ ἡ θάλασσα καὶ ὅσα ἐν αὐταῖς

2) Πώς γίνεται το ζεύξιμον εις το σιδηροῦν ἄροτρον.. *Πράττειται..*
ἡ λαμαρία, κρεββάτινι. καὶ.. κρεββατὶ μι. το. ἐλαστικῶ.
παντο. ἐπ. αὐτοῦ. καὶ. ἐπ. τῶν κρεββίων τοῦ ἄροτρον.

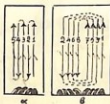
3) Πώς κατευθύνει ο γεωργός τα ζευγμένα ζώα (η τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργωμα· μὲ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζώων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

Με χουρίον προδεδωμένον εἰς τὰ κείρατα
τοῦ Ἰωάν.

- 4) Σχεδιάσατε πῶς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πῶς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

... *Μὲ... ζύνειον... ἄροτρον... κατ' εὐθεῖαν... φραγμὴν...*
 ... *μὲ... βιδαραῦν... περισφραγιωμένως...*

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

Σημειώσατε με τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορές ἢ σποριές, ντάμιες, σιασιές, μεσοδράδες κ.λ.π.) ;

... *Ναι... βορριές... πλαχιά...*

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά) ; με αὐλακιάν ;

... *Μὲ αὐλακας...*

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῶται ἄροτρον ;

... *Αἰ... σφίβεται... ταιριάζει...*

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων με τὸ ὑνί : καθέτως, πλαγίως, βαθιά κλπ.

... *Σπορά... δημητριακῶν... ἰσία... αὐλακιά, βαθιά...*
 ... *βορρά... ὀρερίων... πλαγία... αὐλακιά...*

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων. *ἴδω* *ἀνωτέρω*

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

..... *ἔγινοντο (2) ἴδω ὀργώματα*

..... *τὸ νιὰ βιμο καὶ ἡ ἐσπέραι*

..... *τὸ νιὰ βιμο καὶ ὀρνιθορόχια, ἡ ἐσπέραι ἀρχοῦνται*

..... *ἀναλόγως τῶν καιριῶν ἐκδημιῶν*

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

..... *ἔγινοντο (3) ὀργώματα τὸ νιὰ βιμο*

..... *τὸ διβόλισμα, καὶ ἡ ἐσπέραι*

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δεόν νὰ ἀφεθῇ ἀσπάρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρανάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν....

..... *1 χρόνο βιτῆραι καὶ 2 1/2 ὅσπρια*

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν;

..... *Διὰ βίτον 2, διὰ λαγοῦ 3 ἔτη 3*

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. *τὸ δισάκι* εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους;

..... *τὸ βοροφάκι*

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ;

..... *Μὲ τὸ διμέντρι.*

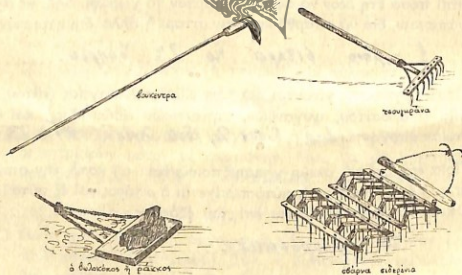
2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργανον ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); *(Ἰδεε δι' ἀντ. 9. Σωροφ.)*

..... *Ναὶ τὸ βωλοβύρεμα.*

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων)

..... *Ἐνίστα μὲ τσάπα καὶ διμέντρι.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἢ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

..... Ἡ χράσα καὶ τὸ διαῖλι.
..... ὁ ζευγολάτης καὶ ἡ βαλάντις.
..... (ἴδε ἐν ἀριθ. 10. ζωνογρ.)

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργανον καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι ποῦ ἐκτελοῦν

..... Ἡ ἐν ὑδαρχεῖ.
.....

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους.

..... Ἀκροαρχαῖοι.
.....

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.

..... Ἡ ἐν ποικετμαῖ.
.....

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιῆς (βραγιῆς) καὶ ἄλλως.

..... Πρὶν 1920 ἐν μαλλισρχεῖοι,
..... μετὰ 1920 ἡς αὐλάκια, ἢ βραγιῆς διὰ ποικετμαῖ.

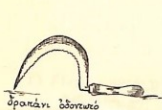
Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον θερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)

..... *Μέ τὸν μολύβι πού χρησιμοποιοῦτε*
ἐκδόμη. καὶ ἐκμύρον. ἑλαχιστα.

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.

Ναὶ εἰς μολύβις.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΟΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). ... *Κόσες* ...

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).

ὁμαλή.

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογράφησατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;

Χειρολαβή. ἦν ξύλινος, ὁ σκελετὸς ἐνεργεια. μολύβι.

- 5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.)

οἱ ἐδερὰδες

- 6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μετὰ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.)

ταῖς ἀδαρια μόνον διὰ χερὸς ἀνέμαθεν

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ.

15-20 ἕμ. ἀπὸ ἐδάφους

- 2) Οἱ στάχυες τοῦ ἔμεναν (ἢ μέναν) εἰς τὸ χωράφι μαζί με τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξίς, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ;

*ἔρχονται ἄνδρες - εργάται παραλαμβάνουν
ταῖς δραμαίαν πρὸς δέναν*

- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα ; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὗρισκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

*τοποθετοῦνται δραγμαὶ - δραμαί χωριστά
ὅταν συμμεν τρώκεται δὲ διασταυροῦνται*

5) Πῶς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές.

Δράγματα.

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ;

Ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἀπ' τὸ χωριό.

- 2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομισθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρήμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομισθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν)

Ἐλάμβανον ἡμερομισθιον εἰς χρήμα,
καὶ (3) τρία ψύματα.

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερον τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμὸν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

Καὶ ἔφερον τὴν παλαμαριαν,
καὶ ἔδιδοντο αἰς τὴν μέσην τοῦ
ὑπογαστρίου.

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

οκ1

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

..... Ἐτραγουδοῦσαν καὶ τραγουδῶν
..... διάφορα τραγούδια

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχους ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχους πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάβαν, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου υπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἐθιμον.

α) Ἀφήνεται ὅλην τὴν ἀπορία
..... ὡς ἀναχρῶντες ἐνὸς ἡμερῶν
.....
β) Πλένεται ἐνὸς σταυρὸς καὶ τοποθετεῖται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχῶν.

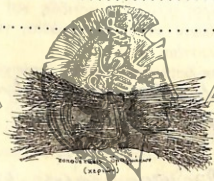
- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχῶν. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

..... Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν

- 2) Πῶς ἐγίνετο τὸ δεματίασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

ἕνας ἐργάτης ἔδνε τοὺς δρομεῖς.....
 οὗς δεμάτια μὲ τὰ δεματικά λού.....
 ἔπλενε ἀπὸ στάχας ἄνω τῆς.....
 βοτάνιας ἐργαλεῖον τινας.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκentrώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκentrώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

ἄφηνοντο οὗς τὴν ἰδίαν θέσιν.....

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

.....*Ἄρχις μετὰ τὸ 1920, ἡ σπορά
γίνεται τὸν Φεβρουάριον.*.....

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν.....

.....*Ἐγίνετο μὲ τὴν γεάναν.*.....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.....

.....*Σ' ἀνωτέρω ἤρχισαν νὰ καλλιεργεῖ-
ται μετὰ τὸ 1920*.....

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ.ἄ.). *Ἐσθλός 1^{ος} μὲ ἀρχὴν 2^{ης} δεκατημέρου Μαΐου.*

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) ... τὸ δωματίον δια' το' φέρετρο ...

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορὰ τῶν δεματίων πρὸς άλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετέφεροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ άλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

... συνεκεντρώνοντο εἰς τὸ άλώνι ...

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως;

... ὁ χώρος θεμωνοστασί. Εἰς τὸν
δωρὸν εἰς βλαχίον εἰς τὸ παύλαριον.

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας άλώνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χῶρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ άλώνι;

... Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν.

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ άλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν;

... Ὑπῆρχε μόνιμος χώρος ληθείον
τοῦ χωρίου.

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
εἴαν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. μὲ ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

... ἔτσι τοῦτος μακροχρόνως καὶ ἀλωνίζον.
... διαδοχικῶς ἀναδιόφως ἡμέρας διεξέρχου.

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ;

... ἀρχεῖς ἔως τοῦ τέλους ἰουλίου.

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

... τοῦ δαπέδου ἐκ λίθων ἐκτετακτός.

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ
ἀλωνισμού· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου : καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων)

... ἐξένετο ἀπὸ τῶν μαθαιρέμα.

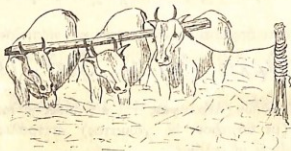
- 9) Ἡ ὥς ἂνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξις τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

... π.χ. 1.

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἷονδήποτε ἄλλον.

Τοποθετεῖται τὰ δένδρα... μὲ... τοὺς... ἐξάρας πρὸς
τὸ μὲν πρην... Ἀλωνοβουλὰς... δὲ... ὑλάρχαι...
τὰ ζῶα... ἀνέχοντα... ἕνας... ἐργάτης... ἰεραμένους ἐπὶ μέτρον

- 11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦσας ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

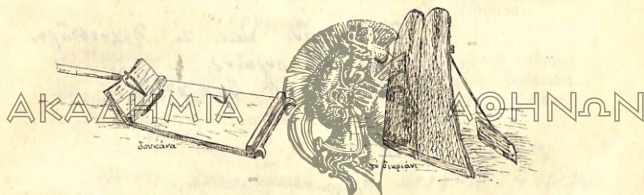
- α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχουρατοῦσιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθετῶς εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ ἕλινος στῦλος, ὅπου δύο μέτρων (καλούμενος στηγερὸς, στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχονται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

.....Χρησιμοποιεῖται... ὄνοι... ἡμίονοι... καὶ... ἄλλα ζῶα...
τὰ... ὄνια... κατὰ τὸν... ἐργάτης... ἰεραμένους...
... καὶ... τὸ μὲν πρην...

- β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνόστυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειάς, αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδεμένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειὰς περὶ τὸν λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ἀλωνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα)
 ... Μὲ θηλείς... ἀπὸ τὴν... λαμό... τῶν... τῶν... τὰ...
 ... ἑστῶτα... σφριβέρεται... ἐνδοξομένα... καὶ... κατὰ...
 ... νάται... ἰσὺ... τῶν... ἔργατον... θύκας... ἀντιμαθιστὰ
 ... πέν... ἀθωνόστου...
 ...

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἄλωνισμού διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἄλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἐν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἄλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἄλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἂν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἄλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἄλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἄλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἦλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων;

..... Χρησιμοποιεῖται... τὰ... δουκάνι... ἔιναι...
 ... ἑστῶτα... θαν.ἰς... μήκους... 1.50 μ... πλάτους...
 ... 800 μέτρα... Ἡ... καὶ... ἐμβάσεις... φέρει... αἰχμη-
 ... ρον... πύργον... (δουκάνι... ὀρεφες)... - ἐπ' ὀρμηθῶν...
 ... ἐν... τῶν... θράκας... (ἴδε... ὀρμηθῶν... 1.50 μ... 800 μέτρα...)

- 8) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

Ἀρχίζει... ἔξω... γαβιάνει... λέγα... ἢ... ἡμέρα...
διακόπτεται... λέγα... πρὶν... τῆς... δύνεως...

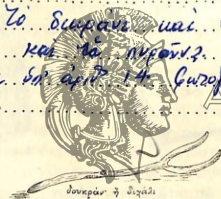
- 12) Ποία ἄλλα ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

Τὸ δουκράνι καὶ τὸ λεικιδιῶν...
καὶ τὰ πρῶτα 2...

(τὸ δὲ ἐν ἀπὸ 14. ζωογραφεῖται.)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

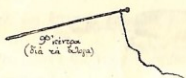
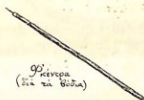
- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόπους στάχυν ;

Ναι

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἄλλαχοῦ φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχεδίασατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).

Δικέντρι... διὰ... βῆμα... (ἐν λινῷ... μῆκος 2 μ.)...
κακονταίμ... διὰ... ἄλογα... ὄνους... μῆκος 1.50 μ.

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλκωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλκωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλκωνίζοντο καθ' ἡμέραν 1. ἑξήτα . . . κατακρημα
 ἡ θωνήχιτα . . . 1. ἑξήκοντα . . . ἡ ἑξήκοντα . . .

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὸ
ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)
..... λεγονται λαμνι

- 17) Ποιοί άλωνίζουν : ο ίδιος ο γεωργός με ιδικά του ζώα ή υπήρχον (ή υπάρχουν ακόμη) ειδικοί άλωνιστοί (εν Αιτωλία: βαλμάδες, δηλ. τσιφάνηδες, καλούμενοι άλωναροί και άγωγάτες), οι οποίοι είχαν βοδία ή αλογα και ανέλαβαν τον άλωνισμό.

ὁ ἴδιος ἐ φέρει με καὶ ἰσχύει τοῦ
ἐννοεῖ χριστολογίᾳ ἰσχυρῶς καὶ ῥῆμα.

- 18) Πλην τοῦ μέσου τούτου μὲ ζῶα καὶ μὲ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

Ὁχι τὸ ὑποκείμενον ἔργον ἐστὶ τὰς
ἐπαπορίωνται ἐς τὸ εὐδίνει βράχεις.

- 19) 'Ο κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του;

- Ελάττωσ. κορανίδα. Έχει μήκος 120 μ.
πλάτος 0,08 μ. βλήμα ινδιανδισκόν.

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.)..... *ἕξ... το... ἀλώνι... ..*
... αὐλή, ... ρεβίθια, ... φαβόλια, ... κικιά, ... ἕξ... ἄλλα...

κοπάνος σιτοπλάτης

ξύλο κοπανιστὸ διὰ τὸ κασάνεμα μικροῦ καρποῦ δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἄμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν; ... *ἔργον... δ.π... μηχαν... οὐκ ἔστιν εἰς...*
... καὶ... θυγατρὶν... ἔργαται... ἐκρηκτοποιεῖν...
... δ.π... μηχαν... παραγωγῶν...

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦ σταχύος, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

ἔτραγουδῶντο... ὡς... καὶ... ἀλῶνισμα... τοῦ κοπάνου...
ἔγινε... μόνο... διὰ... χωρισμόν... τοῦ καρποῦ...

- 22) Κατὰ τὸ ἀλῶνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἔτραγουδῶντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

... ἔτραγονδῶντο... διάφορα... ποιμαὶ... ἄλλα...

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρήσις ἀλωνατικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

τοῦ 1963... ἐπρομηθεύθη... πρόσωπον...

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνασιμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλῷ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.

οἱ ἀλωνασιμένοι στάχυες... λήχνονται... ἀλῶνισμα...
τοῦ ἐργαλείου... δικριάνι... εἶναι... τοῦ λειῶματος...
βλῆτε... ἐ... ἐργαλείου... τοῦ δικριάνι...
(βλ. ἀρ. 15-16 εἰσοφρ.)

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμόν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

.....Ὁ εὐρὸς ἔχει ἐχῆμα· εὐμήκειες, δὲ
μαρφώνεται κίπελα ἐν αὐτῷ.....

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

.....Μὲ τὸ λιχνιστήριον (ἐν ζῦδον).....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνῶς (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἁμοιβῇ ;

.....Χρησιμοποιοῦνται 1-4 λιχνισταὶ (ἄνδρες καὶ
γυναῖκες).....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὁποῖα μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζῶων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

.....Λίχνηται ἡ ἡμάδα,
ἐν τῷ ἐνδοθίῳ τῶν ἀλώνισμα πρὸς
ἀποφλοιωκὲν.....

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευῖσις τῶν ζῶων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο

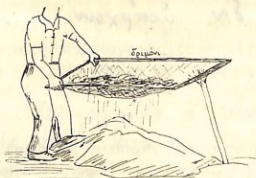
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

Μετὰ τὴν δερμόνα.
 (ἴδε δη' ἀγρ. 17. Γεωγραφ. 1.)

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου; ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κόσκι-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων μετὰ διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μετὰ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

.....Προηγείται.....εὐκαίνομα.....

- 7) "Όταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποῖα ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ

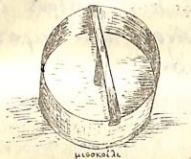
.....Σχηματίζεται.....ὡρὴν.....τὸ λιχνισματικόν
καὶ τὴν.....ὕλην.....χαράσσεται.....σταυρὸς.....δὲν
ἐμπηγνύεται.....εἰς.....ἐπ' αὐτὸν.....οὐκ ἐγίνεται
.....προσκύνησις.....ἢ.....ἀσπασμός.....

- 8) "Α λ λ α ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

.....δὲν.....εὐαίρουν.....

γ'.1) Ποῖα ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποῖα ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἰπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εἰς ὀκάδας, εἰς κοιλά κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
 γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας)...*Η... δωματιά...*
*ἤθεσαν ὁ δωματιότης... ἐπὶ δ' ἄλωνα... μνηστῆ...
 μὲ... τοῦ... μινά... (πῶρ. 12 ὀκάδ.)... πῶ... ὑπόδομα... καὶ
 ... εἰς ἑκατὰ... πῶ... 10 %...
 (ἴδε δὲ ἄρ. 18 σελος)*

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἄλωνα;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλφινιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημοτριακῶν (ὄνομα,
 χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτο-
 γραφίας αὐτῶν)

τὸ ἀγροφυλακιάτικο

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ
 ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
 κων; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
 κὰς συνηθείας) ... *ἴσο... ἀρπάρ... ἢ... βαλκόν... Σανκ...
 ἴσο... γούβα... ἴσο... ἀχῦρον... πῶ... ἐπὶ...
 μὲ... εἰδίω... χάρι... τὸ... ἀχῦρα...*

4) Τὸ ἀχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ
 χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἄλωνα. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; *ἦς ἀκρῶνα ἑνὸς*
τοῦ χωρίου βουλήθης. ἔοικεσαν ἀκρῶνα
εἰς τὴν ὑπαιθρον.

5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θηρισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

Αν το δέσφιν διατίξει τούς υατούς βράχους
που άθωρίχη με υόπανον, και υράτα
διδι την νέαν έποράν

6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατασκευάζεται τότε ἡ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων, τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; .

ἔργον γὰρ αὐτῶν καὶ ἐκπορεύετο ἐκὸς ἐκείνου
ὁ πλοῦς ἔργου ἡμῶν Ἀφ' ἡμετέρων κακῶν (23' Ιωάνν)

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὐτή ; Ποῖον τὸ σχῆμα της· ποῦ φυλάσσεται.

προς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον· ἔχρησεν φαντασίαν.
ἔχε. βλῆμα βλαρυού με βλαχὺς στ. τα 3 βλαρα.

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἀναμμια φωτιεῖς εἰς τὸ ὕπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστουγέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρτίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Τὸν ἀρ. 1^{ον} πάντων Κανόνων (93^{ον} λανθια)
Ἐμμερὰ πᾶσα.

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποίαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

Το ξέπρας 23 Ιουνίου πάλι
απ' την 3 ουράς των εβραίων έμπεδ
και ανδών έτοιμα να κάνουν να ξύψ
ή γούρα, δηλ. το 3ο μέρος.

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αυτή; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....

.....*καμινός*.....

β'. 1) Ποιοι ανάπτουν την πυράν; παιδιά, ήλικιωμένοι, ποίος άλλος;....

.....*Νοικοκυραίαι τού εθνους*.....

2) Ποίος ή ποιοι συλλέγουν τά ξύλα, θάμνους κλπ. διά την πυράν.
Τά κλέπτουν; "Αν ναι, από ποιον μέρος;.....

.....*Μαζώνιον καλαμίσ από βλάχης*.....

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

.....*φέρουν άρτοι άοι καί κανήνα κνήματα*

.....*αμαρτίαι καί βλαπτόμενα*.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποίαι αί συνήθειαι εις κάθε τόπον διά κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι έπικλήσεις, έσοκια, άσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τά σχετικά κείμενα.....

.....*κάνουν όλοι 3. σηδύματα, βωτακισμ.*

.....*« καμινός καί ξύλα ή ξύλα »*.....

2) Πηδήματα, χοροί γύρω από την πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

.....*Μόνο 3. σηδύματα*.....

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυράς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

..... Καίονται, ἢ..... ηλιετή..... εἰς τὴν.....
 καθαμῶν..... καὶ..... τὸ..... βρέξανον..... τῆς.....
 ηρωτομαγιάς.....

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα (περιγράψατε λεπτομερῶς)

..... ἔκαϊοντο ὁμοιώματα τὴν..... κυριακήν τοῦ Πάσχα.....
 τὸ..... ἀνίστα..... Ἀναβόν..... μέ..... πετρελαίου καὶ.....
 ἔμειναν..... βαρελῶν..... μουνιῶν..... ὡς.....

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

..... ἴδε..... τὸν..... τὴν..... (4).....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

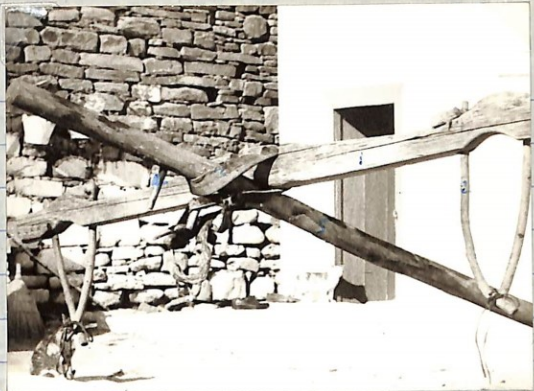
ΑΘΗΝΩΝ

1/5

Σιδυρόν ἄροτρον: κοινὸν γεγόμενον λοντοῦκ.

Σιδυρόν ἄροτρον.

Σύζος. 1. 2, Γέρτες, 3 Εγιάλερος, 4 Νούνερος. Σπινάκι.

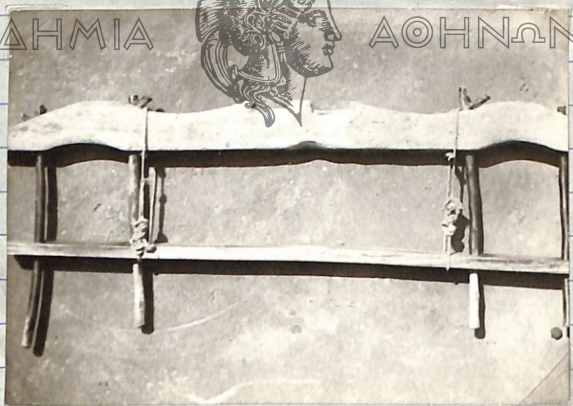
Γαίχαριά (χαμούρια).

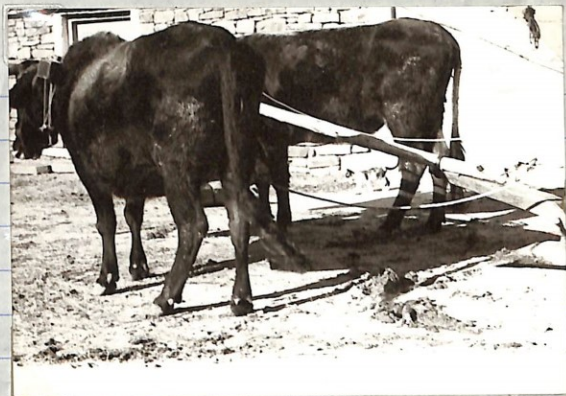
Ξυλουργικά ἔργα (ἀντιπύρι, ἑρμῆς, κροῖον, ζυγόν)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ζυγόν ξύλιν.

Το Σέβιπο τῶν Βαῶν

Το Σέβιπο τῶν Βαῶν

? Εργαλεία Guadichano Εγγρ. 1. Σκέλη, 2. Γράνα, 3. Σκουπίον, 4. Guadida.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

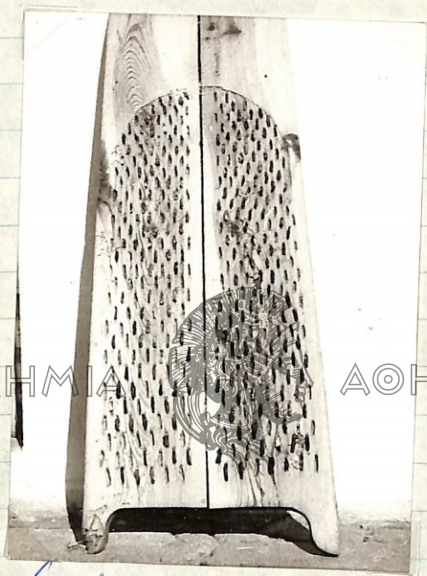

Βαλόνερας.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

Σελ. 11.

Σελίδα 1

Σελήνη

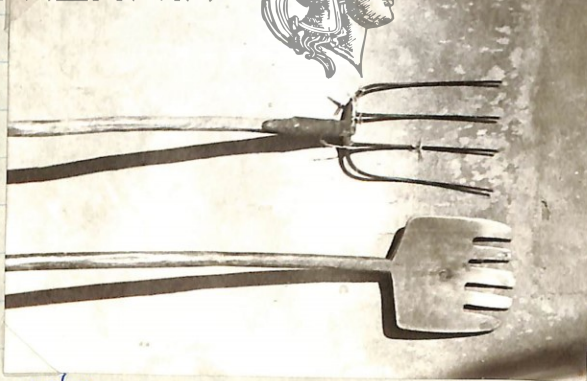

Ελληνιστικά - Εργαλεία: 1. πυρσύνι, 2. βιρδάνι,
3. λυχνισκίρι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

Ελληνιστικά εργαλεία.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Στοιχεία εν. Σώμα (Gipsus)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σεφίρα

Κομμάρι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. ρινάνι
2. Γερνώρα

Epis

Τον κ. Ξωιδεωρητιν

Андрей Иванович Митров

εἰς ψόριναν

280 400800 24 15/2/1970

«Нововісвітська»

ΔΕΛΤΑ ΓΕΩΡΓΙΑ

Αφθάρτου εἰς τὴν νῆα ὁ-
 λοῦντα τοὺς κορυπίους ἐρ-
 τέραις τοῦ ἁγίου ἁγίου
 ἁγίου διὰ τὴν ἁγίαν ἁγίαν
 τὴν ἐκ τῆς θείας ἐκείνης
 ἐκείνης.

உயர்வுகூர்ந்து

ὁ δ/ντὴς τοῦ ἐχορίων

geriffen

ΕΠΙΘΕΟΡΗΣΗ
ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΑΝΗΛΩΝ
Αριθ. Πρωτ. 308
Πληρωμή τη 10/3/1980

ΑΙ ΓΕΩΡΓΙΚΑΙ ΑΣΧΟΛΙΑΙ

ΑΠΟ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ ΔΙΑ ΣΦΟΔΡΑ ΜΕΧΡΙ ΤΟΥ ΑΛΕΞΙΣΜΟΥ

Πρώτη η εργασία του ερμηνεύτος (νομάζοντο) αρχεται με
τις πρώτες βροχές του φθινοπώρου. Τα βόδια με το
ξύλινο άροτρο ως την διαβάν του φωργού ανάμεσον,
αρχίζον ντά-βιγιά να επαναβιβάζονται από το νεκρώον
άροτρον (1918) και τας φωργιας μηχανάς (1960)

Η διαλογή και απολύμανσις του σπόρου, απαραίτητη εργασία
γίνεται στο σπίτι πριν να φτά η 2^η όργωσις και η
εσπρά η οποία αρχεται από τα μέσα Νομβρίου ρά
να συγυθί με τον απανταχού χρόνο. Κατά την
εσπρά, απαραίτητος η λήψις με χυμια λήπαντες

(1920 και ενωσύν) Η λήψις λήπανσις γίνεται από τα
μέσα Φεβρουαρίου εν τω μην Μαρτίου και λήγεται λήπανσις
επιφανείας. Απολυθή το ραντίωμα με τα ζετανιούτα εν
της αρχής Απριλίου. Μετά από αλλη την εργασίαν το
άροτρο ζαταβιβώμεν το φωργό εν χωράβι. Αρχής Ιουνίου
σφριεται, άνδρες και γυναίκες, επιβραβεύουν με δυνάμεις τους
ρά τον θάνατον. Το βρετανι ανισαθν ως την εσπράσιαν
του φωργού, το συγυθία χρόνια εν πολλοίς επαναβιβάζει
δια τη θρεπικύς μηχανής (1964). Το θάνατον αποσφρι
ο σάβανος και βασίη την εργασία πολλοίς ενωσύν
του φωργού τα βωα. Άλλοι, ημίονοι, όνοι, και βόδια περιβέ-
ρονται μίρω εν άδωα ρά να χωρίουν τον σπόρον από

τὴν καταμία. Ἡ ποικιλική ἀλλά καὶ διακινεζική αὐτὴ ἐργασία
 τοῦ ἀθωνισμοῦ, ἀντικειμενικῶς ἐρευνῶν ἀπὸ τὴν ἀθωνιστικὴν
 μηχανή (1963) καὶ τὴν Ἀθωνοερευνικὴν μηχανή (αρχὴν 70).
 Μετὰ τὸν ἀθωνισμό ἔχον τὴν μεταβολὴ καὶ ἀποδιδωμένην
 τοῦ καρπῶ. Μία γόνα πὺν ἴσαν μὲν ἐπὶ ἀποδιδωμένην
 ἄλλω γὰ νὰ γράβουν μὲν τὸν καρπῶ, ἀπομακρυνάδι
 ἀπὸ τ' ἀνάρια καὶ τοὺς βάτους. Φοδῶμε ἴσα αὐτοῖς
 εἰς τὴν γυμνασίαν βαδὺς τῆς καθημερινῆς τοῦ βίου. Αὐτοῦτῃ
 ἢ ἀνάριας τοῦ ἄγρου καὶ τῶν γυμνασίων. Ἡ βόττα, ὁ
 γυμνῶν ἔλκος τῶν καρδιαρῶν, ἢ ἐρροὶν θαλάσσης, καὶ τὸ ἀγρῶν
 τοῦ πλοῦ τοῦ θά ζυγοῦνται ὅμοι τὸ πρᾶντομένο κορμὶ
 τοῦ γυμνασίου καὶ θά τὸν ἀνάρια νῆν δύναμις καὶ
 ἐργασίαν γὰ μὲν καθημερινὴ βόττα καὶ θά ζυγοῦνται
 ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Πληροφορικὸς ἀφῆτος: Ὁνομαζόμενος: Αναστάσιος Παρ. Τσιμάρης
 Ἡλικία: 69.
 Γραμμικὴ καὶ φῶτις: Στ. Δημοκρίτου
 Ἰδιος Γυνήκεως: Βάρος - Πέμνον
 " διακομῆς: Βάρος - Πέμνον.

[Κοντάκης Πάνος, διδάσκων]

Ἡ βόττα αὐτὴ ἐκίνητο ἀπὸ 20 Σεπτεμβρίου 1969 εἰς
 20 Φεβρουάριον 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ